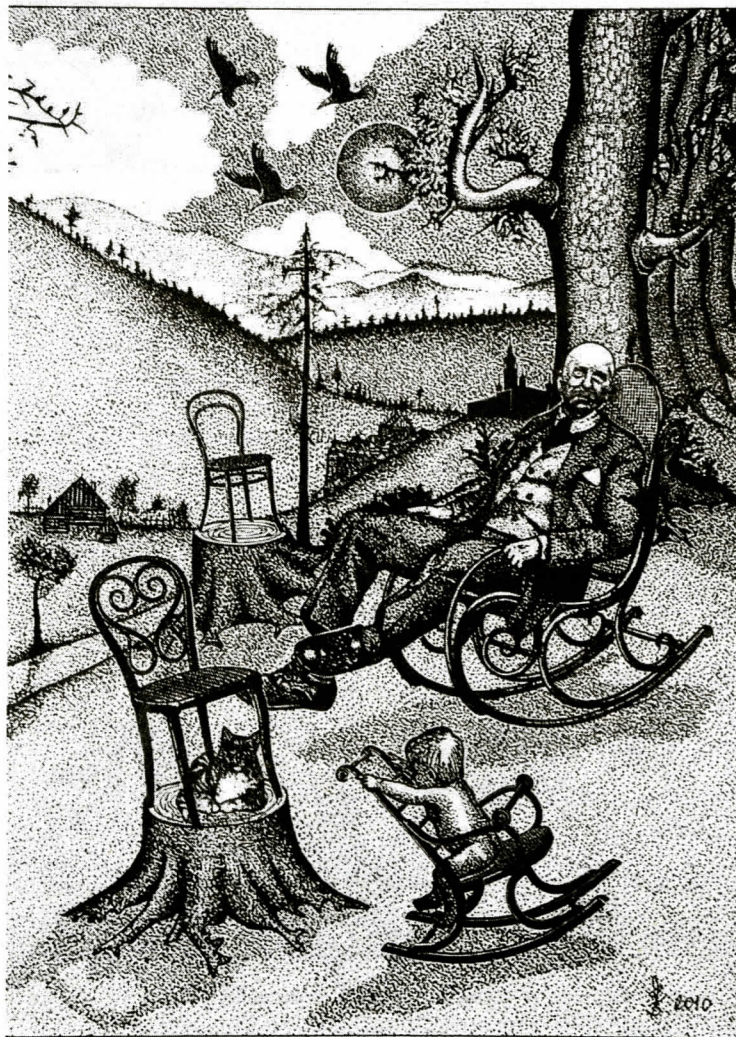

Jen se tak zhoupnout...

... a dopřát si relaxaci v pohodlném houpacím křesle jako Theodor Thonet na ilustraci Boba Zbránka... Vsetínský kreslíř vytvořil tuto perokresbu pro groteskní obrazové pásmo v expozici regionálního muzea na téma fakta a fikce ze života majitelů vsetínského panství... S vtipnou nadsázkou pojal důsledky výroby ohýbaného nábytku jako konec bukových lesů na Valašsku... Co strom – to židle! A jak tomu bylo ve skutečnosti? Rozkvět dřevozpracujícího průmyslu na Vsetínsku ve 2. pol. 19. stol. opravdu vedl téměř k vymýcení jedlo-bukových porostů. Místo nich se vysazoval smrk, což zásadně změnilo skladbu místních lesů a proměnilo valašskou krajinu... Přispěla k tomu vůči prostředí bezohledná těžba belgickou dřevařskou společností a působení velkých odběratelů bukového dřeva – firem nábytkářských a sklářské.

Ale vraťme se k houpacímu křeslu, v němž se příjemně medituje i nad nepříjemnými následky krátkozrakého lidského počínání... Do historie nábytkářství vstupuje oblíbený kus se-

dacího nábytku poměrně pozdě, až v 18. století. Obliba houpacích křesel, židlí a lehátek se z Anglie a Ameriky rozšířila po polovině 19. stol. i do kontinentální Evropy. Jejich popularita závratně vzrostla díky nové technologii ohýbání dřeva. Vynález Michaela Thoneta použitý na výrobu houpacího dřevěného křesla na počátku 60. let 19. stol. umožnil jeho sériovou výrobu, byl v souladu s jeho konstrukčním řešením a obohatil formu o krásu ladných křivek a spirál. Bukové tyče daly produktu trvanlivost (narozdíl od proutí či ratanu) a na dotek hřejivé dřevě smělé konkurovalo chladnému kovu. Pro větší pohodlí byla křesla opatřována podnožkou nebo sklápěcím prodloužením sedáku. Dokonalý komfort pak poskytovala houpací lehátka.

V současnosti se k výrobě používá vedle tradičních materiálů i plast, lepenka, skleněná vlákna aj. a invence designérů mnohdy překvapí nezvyklým tvarováním. Ten, kdo dává přednost klasice či re-designu, ocení spíše např. eleganci houpacího křesla Wave, které pro TON v Bystrici p. H. navrhl slovenský designér Michal Riabic. Jeho interpretace historického křesla byla v České republice oceněna jako nábytek roku 2011.

Mgr. Olga Mehešová
Bob Zbránka: Thoneti na Valašsku, 2010